

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

708

Szerző: _____

Cim: _____

Beszélgetés Jean Effellel,

Forrás: _____

a vonalak poétájával

Hely

Neurseti Szalon

Idő

1957. u.

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő) *III-12.*

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Megjegyzés 1957

Jean Effel francia rajzolóművész kiállítása jelentős sikert aratott valamennyi országban, ahol eddig bemutatták. Most nálunk, a Nemzeti Szalon termeiben került bemutatásra a művész csaknem félezer rajza. A megnyitóra a könyveiből már jólismert Jean Effel hazánkba érkezett. Rövid itt. tartózkodása alatt beszélgetéseket folytatott rajzolóművészekkel, újságírókkal, írókkal, ismerkedett maj életünkkel.

— Több mint tízezer rajzom jelent meg újságokban, plakátokon, gyűjteményes kiadásokban. Ez sokakat feljogosít arra, hogy rajzoló-művészeknek nevezzenek engem — kezdi a beszélgetést francia vendégünk. — És én ez ellen nem tiltakozom, tekintettel arra, hogy nagy tisztelője vagyok a rajzoló-művészeknek és festőknek. Mégis, ha megkérdezik, hogy mi a foglalkozásom, legszívesebben azt válszok: újságíró. Erre feljogosít az a körülmény, hogy legtöbb rajzom újságban jelenik meg, több kapcsolatot tartok szerkesztőkkel, mint festőkkel. Be kell vallanom azonban őszintén, hogy nincsen újságírói igazolványom. Hogy miért? Annak viszont története van. Nem végeztem művészeti akadémiát, de már gyerekkoromban nagyon szerettem rajzolni. Rossz szokásomat később is megőriztem, és mikor már elég bátor voltam, rajzaimat megmutattam a Populaire és a Regards haladó lapok szerkesztőinek. Lehet, hogy a rajzok megtetszettek nekik, mert ezek folyamatosan megjelentek lapjaikban.

1935-ben kerültem a Canard Enchaînéhez. Ez afféle humoros politikai lap, és mivel szerkesztőségében a legjobb humoristák, a legnevesebb rajzolók dolgoztak, mondhatom, abban az időben talán a legnépszerűbb újság volt Franciaországban. A háború előtt ebben a lapban egyetlen antikommunista vagy szovjetellenes írás, rajz nem jelent meg. A megszállás alatt antifasiszta rajzokat készítettem, amelyek nagy része gyűjteményben is megjelent. Később különböző polgári lapok kérték tőlem rajzokat, így a France-Soir-nak és a Figaro Littéraire-nek dolgoztam.

Megvallom, jól kerestem. Ekkor még jóvedelmem 75 százaléka az újságoknál végzett munkámból adódott, és a szabályok értelmében méltó voltam arra, hogy újságíró-igazolványom legyen és élvezhessem az ezzel járó előnyöket. Mikor a hidegháború örülete elkezdődött, megváltam ezektől a lapoktól, és minthogy egy kérdőívre őszintén megírtam, hogy immár jóvedelmemnek csak 20 százalékát biztosítják a szerkesztőségi honoráriumok, a többi pedig könyvillusztrációkból, reklámképekből adódik, mivel lelkiismeretemmel összeegyeztethetetlen uszító rajzokat készíteni nem voltam hajlandó — megvonták tőlem az újságírói igazolványt. Nem vagyok tagja a Francia Kommunista Pártnak, viszont politikai rajzaim szinte kivétel nélkül a párt lapjában, az Humanité Dimanche-ban jelennek meg.

Leginkább Az ember teremtése és az Ádám és Éva című gyűjteményes kötetem ismeretes. Gyakran kérdezik, miben látom az ezekben a kötetekben ábrázolt képek jellegzetes stílusának lényegét. Úgy hiszem, ha nem is vagyok nagy rajzművész, elmondhatom magamról, hogy egy ici-picit költő vagyok. Rajzaimat úgy képzelem el, mintha balladát írnék. S ebben a balladában a képaláírás az utolsó sor, a költemény előző sorait rajzban mondtam el. Kézírással és a rajzokat úgy mondják, valami gyerekesen egyszerű vonalvezetés jellemzi. Ezeket az egyszerű rajzokat megérti a gyermek és a felnőtt egyaránt, megérti a világ minden népe. Talán ennek köszönhető, hogy könyveimet számos nyelvre fordították le és mindenütt több kiadást értek meg. Ezeket a könyveket nem képzőművészeti kiadók, hanem szépirodalmiak adják ki. Ezért is gondolom, hogy magamat az írók közé sorolhatom. Gyűjteményes kiadásaim nem egymásután sorakoztatott önálló képek, hanem valamennyi kép és aláírás együtt összefüggő történet, ha úgy tetszik regény.

Néhány egyszerű vonallal rajzolt figuráimat nagyon megszerettem és szeretném, ha minél többen megismernék. Sajnos, nálunk, Franciaországban jelentős rajzfilmgyártás az amerikai rajz-

film dömping miatt egyelőre nem alakulhat ki. Az ember teremtése című könyvemet ezért másutt, a Csehszlovák Köztársaságban filmesítik meg. Legutóbbi prágai tartózkodásom alatt a film első két részével megismerkedtem és elmondhatom, hogy prágai kollégáim munkája sok örömet okozott nekem. Szeretem a bábszínházzal, valamikor magam is műveltem. Kedves ábrándom, hogy figuráim valamikor bábszínpadon is megjelennek.

Szívesen figurázok ki mindent, ami mulatságos, de törekszem arra, hogy egyetlen rajzom se irányuljék az emberi méltóság ellen. Annál is kevésbé, mert hiszen az embereket nagyon szeretem. Hozzáteszem azt is, hogy szeretem a jó bort és a konyakot. Ez minden rendes francia emberre jellemző.

Beszélgetésünk végén szívesen ürítünk egy pohár magyar bort Jean Effel egészségére. Jó utazást kívánunk a kedves vendégnek és arra kérjük, látogasson meg bennünket ismét és minél hamarabb.